

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ ΜΕ ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας έδωσε μεγάλη έμφαση στο χώρο της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, καθώς αυτή αποτελεί βασικό συστατικό στην οργάνωση ενός σύγχρονου συστήματος υπηρεσιών υγείας. Η ΠΦΥ αποτελεί την πρώτη επαφή ενός ασθενούς με το ΕΣΥ. Η συνεργασία ανάμεσα στην Π.Φ.Υ. και την Ψυχιατρική μπορεί να εξασφαλίσει σε μεγάλο βαθμό την ολιστική προσέγγιση του ασθενή και τη θεραπευτική συνέχεια της παρεχόμενης φροντίδας. Βασική προϋπόθεση για να είναι αποτελεσματική η συνεργασία Ψυχιατρικής και ΠΦ είναι η εκπαίδευση των λειτουργών της δεύτερης στη διάγνωση και θεραπεία των ψυχικών διαταραχών. Η ψυχοκοινωνική δυσλειτουργία στα παιδιά αποτελεί τη «νέα νοσηρότητα» στην παιδιατρική. Διάφορες παράμετροι μπορεί να δυσκολέψουν την αναγνώριση κάποιας ψυχικής διαταραχής από τους παιδίατρος. Σκοπός της παρούσας ομιλίας είναι να συζητηθούν προσεγγίσεις για την αναγνώριση, την εκτίμηση της σοβαρότητας των παιδοψυχιατρικών διαταραχών και το θεραπευτικό σχεδιασμό για την αντιμετώπισή τους. Παιδοψυχιατρικές ονομάζονται οι διαταραχές που εμφανίζονται και μπορούν να αναγνωριστούν κατά την παιδική ή την εφηβική ηλικία και πληρούν τα διαγνωστικά κριτήρια κάποιου ταξινομικού συστήματος. Οι πιο σοβαρές ψυχιατρικές διαταραχές που συναντώνται στην παιδιατρική πρακτική θεωρούνται η κατάθλιψη, οι αγχώδεις διαταραχές, οι διαταραχές χρήσης ουσιών, η διαταραχή ελλειμματικής προσοχής-υπερκινητικότητας και η διαταραχή της διαγωγής. Στην παρούσα εργασία παρουσιάζονται τα Επιδημιολογικά Στοιχεία, η Συμπτωματολογία-Κλινική Εικόνα, η Ψυχιατρική Συννοσηρότητα, οι Αιτιολογικοί Παράγοντες και η Θεραπεία για αυτές τις διαταραχές. Προκειμένου να είναι σε θέση οι παιδίατροι να εντοπίζουν την ύπαρξη κάποιας ψυχικής διαταραχής σε ένα παιδί ή έφηβο, που έρχεται σ' εκείνους για εξέταση σε επίπεδο ΠΦ, χρειάζεται να πληρούνται κάποιοι όροι. Παρουσιάζονται κάποια διαγνωστικά εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους λειτουργούς της ΠΦΥ για την αναγνώριση ορισμένων ψυχικών διαταραχών στα παιδιά και στους εφήβους. Ένας αρκετά αποτελεσματικός τρόπος για τον καθορισμό της σοβαρότητας μίας ψυχικής διαταραχής είναι η συστηματική κλινική εκτίμηση. Όσον αφορά στον θεραπευτικό σχεδιασμό, μία περιεκτική θεραπευτική προσέγγιση στις παιδοψυχιατρικές διαταραχές περιλαμβάνει τον συνδυασμό ανάμεσα σε ψυχοθεραπευτικές μεθόδους και στην κατάλληλη φαρμακευτική αγωγή, στις περιπτώσεις που απαιτείται. Παράλληλα με αυτά, γίνεται προσπάθεια να ενσωματωθεί και το περιβάλλον του παιδιού στο θεραπευτικό σχεδιασμό. Η ΠΦΥ., και ιδιαίτερα ο ρόλος του παιδίατρου που συνήθως γνωρίζει το παιδί και την οικογένειά του από την αρχή της ζωής του παιδιού, μπορούν να συμβάλουν αποτελεσματικά στην εφαρμογή προγραμμάτων παρέμβασης στα σχολεία, στην ατομική συμβουλευτική των γονιών, αλλά και στον εντοπισμό παραγόντων κινδύνου στο άμεσο περιβάλλον των παιδιών. Η εκπαίδευση των λειτουργών της ΠΦΥ στη διάγνωση και στη θεραπεία κοινών ψυχικών διαταραχών και διαταραχών συμπεριφοράς κρίνεται από τον ΠΟΥ ως ζήτημα της δημόσιας υγείας, λόγω της σπουδαιότητας των ψυχικών διαταραχών στον τομέα της ιατρικής φροντίδας.